

МЕТОДИ ТА ТЕХНІКИ ПЕРИНАТАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ

Викладач: к. психол. н., доцент, Мосол Наталія Олександрівна

Кафедра: психології, 8 корпус ЗНУ, ауд. 220

Е-mail: nmosol.spp@gmail.com

Телефон: (061) 228-76-46

Інші засоби зв'язку: Telegram – <https://t.me/NMosol>

Освітня програма, рівень вищої освіти		Психологія				
Статус дисципліни		Цикл професійної підготовки освітньої програми				
Кредити ECTS	3	Навч. Рік	2023-2024 1 семестр	Рік навчання-1	Тижні	12
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів		3	Лекційні заняття –12 Практичні заняття – 10 Самостійна робота – 68	
Вид контролю	Залік					
Посилання на курс в Moodle		https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6266				
Консультації:		<ul style="list-style-type: none"> • за розкладом консультацій викладачів кафедри психології • у дні проведення занять • онлайн-консультації				

ОПИС КУРСУ

Дослідження психологічних аспектів перинатального періоду та розробка практичних методів психологічної перинатальної допомоги є завданнями перинатальної психології. Перинатальна психологія це самостійна область психології, яка сформувалася в останні десятиріччя XX століття і поєднує сучасні відкриття теорії та практики.

Мета курсу - забезпечення особистісної готовності студентів до майбутньої професійної діяльності через ознайомлення студентів із теоретичними та практичними основами перинатальної психології. Перинатальна психологія розв'язує важливі практичні завдання, серед яких: діагностика готовності до материнства і батьківства; дослідження впливу психічного стану матері під час вагітності, пологів та в післяпологовому періоді на розвиток дитини; вивчення практичних аспектів психологічної допомоги родині в період планування, очікування, народження та раннього розвитку дитини. Вивчення курсу знайомить з актуальним сучасним розвитком психології і дає можливість набути професійних компетенцій психолога у сфері психодіагностики, корекції, психопрофілактики та консультування.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможеться**:

- володіти основними прийомами діагностики та основами корекційної роботи з сім'єю у контексті перинатальної допомоги;
- самостійно розробляти програми психологічної допомоги шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей (індивідуальна та групова робота);
- надавати консультативну допомогу сім'ям у період планування, очікування та після народження дитини;
- володіти методами надання психологічної допомоги в кризових ситуаціях
- володіти методами практичної перинатальної допомоги.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, плани семінарських занять, методичні рекомендації до виконання індивідуальних дослідницьких завдань та групових творчих проектів розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6266>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи

Обов'язкові види роботи:

Усна відповідь (тах 5 бали) – на практичних заняттях. Питання для вивчення зазначені у планах семінарських занять.

Робота у групі над розв'язанням практичного завдання, поставленого викладачем – на кожному практичному занятті.

Письмова контрольна робота/тестування (тах 10 балів) – наприкінці кожного змістового модулю курсу. Тестування складається з теоретичних та практико-орієнтованих питань

Додаткові види роботи:

Письмове завдання у вигляді письмової роботи або есе (тах 10 балів) виконується за бажанням студента. Теми рефератів та есе на вибір студента зазначені у планах практичних завдань у розділі «Індивідуальне письмове завдання». Усі письмові завдання подаються виключно через платформу Moodle.

Підсумкові контрольні заходи:

Теоретичне завдання - Підсумкове електронне тестування за результатами вивчення курсу у повному обсязі (тах 20 балів)

Практичне завдання – письмова практико-орієнтована доповідь за тематикою дисципліни

Тема обирається впродовж перших двох тижнів семестру з переліку запропонованих тем за посиланням: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=93376>

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (тах 60%)			
ЗМ 1	Практичне завдання – письмовий звіт.	Тиждень 1-2	10
	Участь у загальному обговоренні з теми практичних занять ЗМ 1	Тиждень 1-3	5
	Теоретичне завдання – тестування	Тиждень 3	5
ЗМ 2	Практичне завдання – письмовий звіт.	Тиждень 4-5	5
	Участь у загальному обговоренні з теми практичного заняття 1	Тиждень 4-5	5
	Теоретичне завдання – тестування + відповідь на теоретичне питання	Тиждень 6	10
ЗМ 3	Практичне завдання – письмовий звіт.	Тиждень 7-8	5
	Участь у загальному обговоренні з теми практичного заняття 1	Тиждень 7-8	5
	Теоретичне завдання – тестування + відповідь на теоретичне питання	Тиждень 9	10
Підсумковий контроль (тах 40%)			
Письмова робота			20
Залік			20
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Змістовий модуль	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1. Теоретико-методологічні основи перинатальної психології.	Теоретичне завдання – тестування	Тест розміщено за посиланням https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=372083	Правильні відповіді на питання тесту	5
	Практичне завдання – письмовий звіт.	1) проаналізувати історію становлення та розвитку перинатальної психології, результати оформити у вигляді таблиці або схеми 2) скласти словник основних понять дисципліни	Критерії оцінювання подано до завдання у СЕЗН ЗНУ (Moodle)	10
	Участь у загальному обговоренні з теми практичного заняття 1	Практична перевірка, усний контроль з теми практичних занять ЗМ 1	Обґрунтованість висловів, орієнтація в темі	5
Усього контр. заходів за ЗМ 1	3			20
2. Психологія зачаття, вагітності та пологів.	Теоретичне завдання – тестування + відповідь на теоретичне питання	Тест розміщено за посиланням: https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=382645	Правильні відповіді на завдання тесту	10
	Практичне завдання – письмовий звіт.	Написати доповідь на тему «Еволюція стосунків».	Критерії оцінювання подано до завдання у СЕЗН ЗНУ (Moodle)	5
	Участь у загальному обговоренні з теми практичного заняття 1	Практична перевірка, усний контроль з теми практичних занять ЗМ 2	Обґрунтованість висловів, орієнтація в темі	5
Усього контр. заходів за ЗМ 2	3			20

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни

3. Основи перинатальної психологічної допомоги.	Теоретичне завдання – тестування	Тест розміщено за посиланням: https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=100970	Правильні відповіді на завдання тесту	5
	1. Практичне завдання – письмовий звіт	<i>Основи перинатальної допомоги:</i> 1) сформулюйте банк методик для діагностичної роботи з вагітними та сім'ями; 2) письмова доповідь «Психологічне консультування сім'ї на етапі очікування та народження дитини»	Критерії оцінювання подано до завдання у СЕЗН ЗНУ (Moodle)	10
	Участь у загальному обговоренні з теми практичного заняття 1	Практична перевірка, усний контроль з теми практичних занять ЗМ 3	Обґрунтованість висловів, орієнтація в темі	5
Усього контр. заходів за ЗМ 3	3			20
Усього контр. заходів	9			60

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
Залік	Теоретичне завдання - Підсумкове електронне тестування за результатами вивчення курсу у повному обсязі.	https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=392671	Правильні відповіді на питання тесту	20
	Практичне завдання – індивідуальне дослідницьке завдання. Термін виконання: упродовж екзаменаційно-залікової сесії (не пізніше дня заліку за розкладом).	<i>Термін виконання: упродовж екзаменаційно-залікової сесії (не пізніше дня заліку за розкладом).</i> https://moodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=93376	Вимоги та критерії до виконання та оформлення подано у СЕЗН ЗНУ (Moodle)	20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

- Вітенко І.С. Основи загальної і медичної психології : навч. посіб. К. : Вища школа, 1991. 270 с.
- Медична психологія : підруч. для студентів ВНЗ / С. Д. Максименко [та ін.] ; за заг. ред. акад. С. Д. Максименка. - 2-ге вид. - Київ : Слово, 2014. 515 с.
- Мосол Н.О. Пренатальний стрес та його наслідки. *Інтеграційні можливості сучасної психології та шляхи її розвитку*. Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції (21-22 жовтня 2021 року, м. Запоріжжя). Запорізький національний університет. Запоріжжя: ЗНУ, 2021. 145с. С. 29-31

4. Скрипніков А.М., Герасименко Л.О., Ісаков Р.І. Перинатальна психологія К.: Видавничий дім Медкнига, 2017. 168 с
5. Сюсюка В.Г., Губа Н.О., Мосол Н.О., Кирилюк О.Д., Шевченко А.О. Оцінювання врівноваженості/неврівноваженості процесів збудження та гальмування за силою у жінок під час вагітності // *The XXXV International Scientific and Practical Conference «Science, development and the latest development trends»*, September 06–09, 2022, Paris, France. P. 192–195
6. Guba Natalya, Mosol Natalya, Syusyuka Vladimir. Promoting Prenatal Health And Positive Birth Outcomes: Perinatal Psychological Support. *Problem space of modern society: philosophical-communicative and pedagogical interpretations: collective monograph*. Part II. Warsaw: BMT Erida Sp. z o.o, 2019. p. 166-180.
7. Handbook of Prenatal and Perinatal Psychology: Integrating Research and Practice / Ed. By Evertz K., Janus L., Linder R. Springer International Publishing, 2020
8. Mosol N.O. Practical Aspects of Perinatal Psychological Care. Integrative personal psychology: collective monograph / G.O.Gorban, N.O.Guba, etc. Lviv : Liha-Pres, 2020. P.21-38.
9. The Oxford Handbook of Perinatal Psychology / Edited by A. Wenzel. Oxford University Press, 2016. 712 p

Інформаційні ресурси:

1. Maternal and Child Health Center of Excellence <https://www.hsph.harvard.edu/mch-center-excellence/>
2. National Institute of Child Health and Human Development – <https://www.nichd.nih.gov>
3. The British Psychological Society <https://www.bps.org.uk/>
4. The International Society for Pre-and Perinatal Psychology and Medicine <https://www.mhtf.org/topics/perinatal-mental-health/>
5. The Maternal Health Task Force (MHTF) at the Center of Excellence in Maternal and Child Health Perinatal mental health <https://www.mhtf.org/topics/perinatal-mental-health/#The%20Role%20of%20the%20MHTF>
6. Програма «ЗДОРОВЕ МИСЛЕННЯ». Посібник з психосоціальної роботи з перинатальною депресією <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/152936/WHO-MSD-MER-15.1-ukr.pdf?sequence=48>

РЕГУЛЯЦІЇ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мають узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять.

Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до складання заліку не допускаються. За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні

дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: <https://scholar.google.com.ua/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Відповіді на запитання студентів надаються викладачем впродовж трьох робочих днів.

Якщо ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу nmosol.spp@gmail.com. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ

Визнаючи відповідальність, покладену на заклади вищої освіти України в цей доленосний історичний момент, Запорізький національний університет визначає свою місію як Pro Futuro («заради майбутнього») і вбачає її у формуванні якісного людського капіталу задля повоєнного відновлення держави та повноцінного представлення України в європейській спільноті.

Відповідно, візія Запорізького національного університету відбиває його прагнення стати університетом майбутнього в усіх сферах діяльності: освіті, науці, міжнародній діяльності, громадському служінні, розвитку технологій та формуванні ціннісної парадигми випускників.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/ycnze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методик проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів,

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни

коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Борисов Костянтин Борисович** Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. (061) 228-75-50

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ НА ПЛАТФОРМІ MOODLE: <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua. У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>